

**СЪВЕТ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

**Брюксел, 7 май 2010 г. (17.05)
(OR. en)**

**9183/1/10
REV 1**

**SOC 304
EDUC 84
ECOFIN 230**

БЕЛЕЖКА

От: Работна група „Социални въпроси“
До: Комитета на постоянните представители (I част)/Съвета
№ предх. док.: 9063/10 SOC 295 EDUC 81 ECOFIN 226 + COR 1

Относно: **Проект за заключения на Съвета**
— **Нови умения за нови работни места: пътят напред**

Приложено се изпраща на делегациите проект за заключения на Съвета, по който на 29 април 2010 г. бе постигнато съгласие¹ на равнище работна група „Социални въпроси“².

Корепер се приканва да представи проекта за заключения на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси за приемане.

¹ HU внесе езикова резерва за разглеждане в очакване да получи превода на унгарски език.

² Секретариатът на Съвета е въвел несъществени редакционни поправки. Виж по-специално параграф 29.

**Проект за заключения на Съвета
„Нови умения за нови работни места: пътят напред“**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ

1. Съобщението на Европейската комисия „Нови умения за нови работни места — Изпреварващо предвиждане на потребностите на пазара на труда и осигуряване на съответстващи на тях умения“ от 16 декември 2008 г., в което се подчертава, че до 2020 г. нуждите на пазара на труда по отношение на уменията ще се повишат значително; резолюцията на Съвета от 15 ноември 2007 г., както и заключенията на Съвета от 9 март 2009 г. и становището на Европейския икономически и социален комитет по съобщението³;
2. Неофициалната среща на върха по въпросите на заетостта, проведена в Прага през май 2009 г., на която бе изтъкнато значението на мерките, свързани с образованието, професионалното обучение и ученето, и заключенията на председателството от Европейския съвет от 18—19 юни 2009 г. за активизиране на усилията в подкрепа на заетостта⁴;
3. Заключенията на Съвета от 12 май 2009 г. относно стратегическа рамка за европейското сътрудничество в областта на образованието и обучението („Образование и обучение 2020“) и препоръката на Европейския парламент и на Съвета относно ключовите компетентности за учене през целия живот⁵;

³ COM (2008) 868 окончателен, (17537/08); 14415/07; 6479/09;
SOC/346 — CESE 1712/2009

⁴ 10093/09; 11225/09

⁵ 9845/09; ОВ L 394, 30.12.2006 г.

4. Съобщението на Комисията „Споделен ангажимент за трудова заетост“⁶, в което се казва, че заетостта е най-добрият начин за измъкване от положението на социално изключване;
5. Обсъжданията по време на конференцията „Нови умения и нови работни места за по-конкурентна Европа“, състояла се в Барселона на 8—9 март 2010 г., и в частност изказването на комитета по заетостта на конференцията⁷;
6. Другите многостранни срещи, на които е изразено удовлетворение от изпълнението на инициативи от рода на „Нови умения за нови работни места“; например на срещата на министрите на заетостта от Г-20, състояла се във Вашингтон на 20—21 април 2010 г., във връзка със стратегиите за растеж бе подчертана необходимостта от по-добро предвиждане на нуждите и осигуряване на съответстващи на тях умения в подкрепа на по-качествени работни места, както и от отдаване на приоритет на заетостта, напр. чрез засилване на активните политики на пазара на труда;

КАТО ОТЧИТА, ЧЕ

7. В резултат от световната рецесия Европейският съюз е изправен пред едно от най-големите си предизвикателства. Пътят за излизане от кризата означава задължителен преход към по-конкурентоспособна икономика, която да се основава на знанието, да е приобщаваща и устойчива и да дава добри възможности за заетост на жените и мъжете. Специално внимание трябва да се отдели на младите хора и групите в неравностойно положение, като им се предоставят възможности за заетост и обучение, за да се предотврати социалното им изключване;

⁶ COM (2009) 257 окончателен, 10628/09

⁷ 8815/1/10 REV 1

8. Няколко са дългосрочните фактори, които стимулират търсенето на различни и по-високи умения и задвижват дълбоките промени в секторната организация и в заетостта: глобализацията и международната търговия; приспособяването към изменението на климата, което изисква преход към икономика с ефективно използване на ресурсите, ниски въглеродни емисии и нарастваща нужда от „зелени“ умения; нарастващото значение на икономиката на знанието, особено на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и на нанотехнологиите; застаряването на населението, урбанизацията и променящите се социални структури;
9. Ученето през целия живот и признаването на придобитите компетентности, умения, знания и опит са най-добрият механизъм за приспособяване на уменията на гражданите към новите предизвикателства и за насърчаване на положителен преход, както и на по-голям брой и по-качествени работни места. Като помага на хората да се справят с промените, ученето през целия живот играе важна роля и за насърчаване на социалното сближаване и приобщаване. Това налага както разширяване на капацитета, така и повишаване на ефективността на системите за образование и обучение, за да се увеличи броят на хората, които се ползват от възможностите за висококачествено и привлекателно обучение, замислени така, че да отговорят на техните потребности и на потребностите на работодателите;
10. „Програмата за нови умения и работни места“, която цели модернизирани пазарите на труда чрез улесняване на трудовата мобилност и развиване на уменията през целия живот с оглед на по-голямо участие на пазара на труда и по-добро съответствие между работните места и уменията, е една от седемте водещи инициативи за ЕС, предложени в съобщението на Комисията „ЕВРОПА 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“⁸; На заседанието си от 25—26 март 2010 г. Европейският Съвет отправи искане към Комисията да доразвие тези водещи инициативи⁹;
11. На равнището на държавите-членки, Европейския съюз и на международно равнище е изготвен значителен корпус от изследвания и документи за определяне на политиката за осигуряване на умения, които съответстват на нуждите на пазара на труда, както и прогнози за уменията и търсенето;

⁸ COM (2010) 2020 окончателен, 7110/10.

⁹ EUCO 7/10, заключение 5, буква е).

НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ

12. Да инвестират в умения и да насърчават както фирмите, така и гражданите да правят същото, в т.ч. посредством финансови и нефинансови стимули; да насърчават по-доброто използване на уменията във фирмите и в държавната администрация, в т.ч. посредством подкрепа за иновациите; да модернизират институциите на пазара на труда и системите за обучение в подкрепа на тези цели;
13. Да модернизират системите на образование и обучение, за да развият ключови компетентности като комуникация, математика, точни науки и технологии, ИКТ, умения за учене, социални умения, предприемчивост, межкултурни познания, работа в екип, гъвкавост и приспособяване към промените; да признават придобитите компетентности, умения и знания и професионален опит; и да стимулират ученето през целия живот;
14. Да направят програмите за образование и обучение по-гъвкави, за да могат образованието и обучението да отговарят по-добре на нуждите на пазара на труда, както в оформящите се и бързо развиващи се отрасли, така и в традиционните отрасли, включително социалния сектор, „зеления“ сектор (екологията) и „белия“ сектор (грижите и здравеопазването) и сектора на самостоятелно наетите лица; да насърчат развитието на национални квалификационни рамки като част от системите за осигуряване на качество и акредитиране, като обърнат особено внимание на квалификациите, придобити посредством професионален опит;
15. Да доразвият връзките между образованието и обучението и пазара на труда, да подобрят прехода от образование към работа и да намалят броя на младите хора без работа, необхванати от системите на образование или обучение. Това включва поддържането на тесни и ефективни партньорски взаимоотношения между институциите за образование и обучение и държавните и частни работодатели и, когато е подходящо, техните секторни представители;

16. Да популяризират професионалното образование и обучение и да насърчат засилване на професионалното обучение в предприятията, като отчитат специфичните потребности на МСП и значението на осигуряването на висококачествени стажове и други програми за обучение в секторите, за които се очаква растеж в бъдеще, в т.ч. „зелената“ и „бялата“ икономика;
17. Да насърчават участието на пазара на труда на по-младото и по-възрастното поколение, както и на групите с недостатъчни умения и на други групи в неблагоприятно положение, чрез специфични политики за подобряване на техните умения и квалификации;
18. Да подкрепят самостоятелния достъп на всеки човек при доучене през целия живот и заетост, в т.ч. достъпа до полезна информация за пазара на труда (свободни места, нужди от умения) и до социални услуги от рода на грижи за деца и за хора в напреднала възраст; специално разработените насоки за действие и съветите играят важна роля, включително за преодоляване на стереотипите по отношение на половете, които представляват силна бариера пред равенството между жените и мъжете в областта на ученето, заетостта и други дейности;
19. Да доразвият признаването на неформалното и самостоятелното учене с цел да подобрят достъпа до заетост и мобилност;
20. Да засилят ролята на обществените служби по заетостта като източник на информация за търсенето и предлагането на работна ръка и за необходимите умения и квалификации, както и за осигуряване на активни политики на пазара на труда, които дават резултати. Публичните служби по заетостта следва да работят в партньорство с всички заинтересовани страни, за да изградят мрежа с всеобхватна и споделена визия за пазара на труда;
21. Като отчитат специфичните правомощия на субектите с отговорности в сферата на образованието и в сферата на заетостта, да продължат да оценяват ефективността на системите за образование и обучение, включително тяхното съответствие с нуждите на пазара на труда, и да разпространяват резултатите от тези оценки посредством, в т.ч., съответните механизми на Европейската стратегия за заетостта;

22. Да вземат предвид и, доколкото е подходящо, да приобщат социалните партньори към процеса на адаптиране на образованието и обучението към потребностите на пазара на труда, по-специално чрез социалния диалог;
23. Да направят секторите на образованието и обучението по-отворени и по-гъвкави, като съдействат на институциите за образование и обучение да станат по-новаторски и възприемчиви за потребностите на пазара на труда и като увеличат капацитета им да предлагат привлекателно и висококачествено учене през целия живот за всички;

ПРИЗОВАВА КОМИСИЯТА И ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ

24. Да насърчават партньорството между съответните заинтересовани страни — като социалните партньори, предприятията, субектите, предоставящи образование и обучение, обществените и частните служби за заетост, държавните органи на различни равнища, научноизследователските организации и гражданското общество — с цел да се предвидят по-ефективно необходимите умения, да се популяризират нови инициативи за учене и да се подобри преносът и използването на нови и стари знания към бъдещите нужди от умения между заинтересованите страни; в т.ч. да се проучат възможностите на отрасловите съвети по заетостта и уменията;
25. Да включат отговорните фактори, както от сектора на заетостта, така и от сектора на образованието, в разработването на интегрирани подходи към оценката на напредъка в ЕС и държавите-членки по отношение на осигуряването на умения, които съответстват на нуждите на пазара на труда;
26. Да насърчават мобилността вътре в ЕС, за да се осигури по-добро съответствие между уменията на работниците и възможностите за заетост, както и да подпомагат професионалната, секторната и географската мобилност, в т.ч. чрез мрежата Европейски служби по заетостта (EURES);

27. С подкрепата на Комисията, да свържат националните квалификационни рамки с европейската квалификационна рамка, за да подобрят прозрачността на квалификациите и да подпомогнат мобилността на работниците;
28. Да утвърждават ключовата роля на мрежата на публичните служби по заетостта като източник на обмен на опит и учене един от друг и да подпомагат диалога между мрежата и другите заинтересовани страни, в т.ч. чрез инструменти на ЕС като „Прогрес“;
29. На равнището на ЕС да подкрепят инициативите за координиране на инициативите в областта на уменията с инициативите за икономически растеж и индустриално развитие между съответните състави на Съвета и на органите, които подготвят тяхната работа¹⁰, за да подкрепят търсенето за умения и използването на ефективни умения в частния и държавния сектор;

ПРИЗОВАВА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

30. През есента на 2010 г. да предложи допълнителни конкретни стъпки за развитие на инициативата „Нови умения за нови работни места“, като осигури нейното съответствие със стратегията „Европа 2020“, в частност водещата инициатива „Програма за нови умения и работни места“;
31. Да подобри анализа на тенденциите и прогнозирането на пазара на труда, да разработи механизми и услуги, които да подобрят качеството на ориентирането, да насърчава професионалната мобилност и да подпомага преодоляването на несъответствията между търсенето и предлагането по отношение на уменията. Като примери могат да се посочат разработването на европейска класификация на уменията, компетентностите и професиите и услугата „Match and Map“ на EURES. Прогнозите на CEDEFOP за заетостта, търсенето и предлагането на умения в европейски мащаб следва да се актуализират на всеки две години;

¹⁰ Формулировката „органите, които подготвят тяхната работа“ е използвана за яснота.

32. Да подобри разбирането на глобалните предизвикателства, свързани с уменията и работните места, чрез сътрудничество с ОИСР и МОТ и чрез диалог и партньорства с други държави и в рамките на регионите¹¹;
33. Да помисли за засилване на ролята на механизмите за финансиране на ЕС за разработване на мерки за предвиждане на търсенето и предлагането на умения особено във връзка с мобилността на работната сила и ученето през целия живот.
-

¹¹ Когато в настоящия текст се прави пряко или косвено позоваване на ОИСР, трябва да се подразбира, че следва да се гарантира правото на участие на всички държави-членки в работата на тази организация.